

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 163/12

V Luxembourg, 11. decembra 2012

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v združenih zadevah
C-274/11 in C-295/11
Španija in Italija proti Svetu

**Generalni pravobranilec Bot Sodišču predlaga, naj zavrne tožbi Španije in Italije
zoper Sklep Sveta o odobritvi okrepljenega sodelovanja na področju enotnega
patenta**

Okrepljeno sodelovanje je namenjeno uresničevanju ciljev Unije, zaščiti njenih interesov in krepitevi njenih integracijskih procesov. Svet sprejme sklep, s katerim odobri okrepljeno sodelovanje kot zadnje sredstvo, če ugotovi, da Unija kot celota ne more doseči ciljev takega sodelovanja v razumnem roku.¹ Sprejme ga na predlog Komisije in po odobritvi Parlamenta.

Svet je s sklepom, sprejetim leta 2011,² odobril okrepljeno sodelovanje za uvedbo enotnega patentnega varstva med 25 državami članicami Unije (od 27), saj sta Španija in Italija udeležbo zavrnili. Namen tega sodelovanja je vzpostavitev centralizirane ureditve na ravni Unije glede potrjevanja, usklajevanja in nadzora.

Španija in Italija Sodišču predlagata, naj ta sklep Sveta razglasi za ničen, pri čemer navajata več tožbenih razlogov.

Generalni pravobranilec Y. Bot je v današnjih sklepnih predlogih odgovoril na navedbe teh dveh držav.

Potem ko je generalni pravobranilec pojasnil, da je Sodišče prvič pozvano, naj prouči zakonitost sklepa o takem sodelovanju, je poudaril, da **lahko Sodišče** po načelu delitve oblasti **izvaja le omejen nadzor** nad zakonodajnimi ukrepi, ki jih sprejme Svet. Vpletene institucije morajo namreč na podlagi več elementov presoditi učinke okrepljenega sodelovanja, tehtati različne interese, ki so v igri, in sprejeti politične odločitve, za katere je odgovorna vsaka od njih. Sodišče se mora torej omejiti na to, da preveri, ali je Svet pri sprejemanju teh odločitev storil očitno napako ali zlorabil pooblastila in ali ni očitno presegel meje svoje diskrecijske pravice.

Generalni pravobranilec je najprej odgovoril na trditev, da Svet **ni bil pristojen** za sprejetje sklepa, ker uvedba enotnega patenta spada med izključne pristojnosti Unije in zlasti k določitvi pravil o konkurenci, potrebnih za delovanje notranjega trga. Države članice pa lahko vzpostavijo okrepljeno sodelovanje le na področjih, ki niso v izključni pristojnosti Unije.³ Generalni pravobranilec meni, da Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) določa izčrpen seznam področji, ki spadajo v izključno pristojnost Unije. Poleg tega uvedba evropske pravice intelektualne lastnine spada na področje notranjega trga. Čeprav je res, da pravice, ki izhajajo iz patenta, vplivajo na trgovino in konkurenčna razmerja na notranjem trgu, ta ugotovitev ne zadostuje za to, da bi se štelo, da je patent pravica, ki spada med pravila o konkurenci. Generalni pravobranilec torej meni, da PDEU daje ustrezno pravno podlago za uvedbo pravic intelektualne lastnine v okviru vzpostavitve in delovanja notranjega trga, ki spada na področje pristojnosti, ki si jo Unija in države članice delijo.

¹ Člen 20(2) Pogodbe o Evropski uniji (PEU).

² Sklep Sveta 2011/167/EU z dne 10. marca 2011 o odobritvi okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva (UL L 76, str. 53).

³ Člen 20(1) PEU.

Generalni pravobranilec je nato proučil tožbeni razlog, da je **Svet zlorabil pooblastila**. Poudarja, da okrepljeno sodelovanje namenjeno uresničevanju ciljev Unije, zaščiti njenih interesov in krepitvi njenih integracijskih procesov. Vzpostavitev takega mehanizma za enotni patent je bila obrazložena z naraščajočo raznovrstnostjo držav članic in njihovimi posebnimi interesi ali potrebami. Svet je zato s tem, da je najprej ugotovil, da ni soglasja o jezikovni ureditvi enotnega patenta, in nato sklenil, da se blokada premosti z vzpostavitvijo okrepljenega sodelovanja, le uporabil sredstvo, ki ga ima na voljo v skladu s Pogodbama.

Generalni pravobranilec je v odgovor na domnevni **poseg v sodni sistem Unije** poudaril, da je Sodišče s tema tožbama pozvano, naj preveri, ali so bili pogoji za veljavnost vzpostavitve okrepljenega sodelovanja spoštovani. Ugotovil je, da uvedba lastnega sodnega sistema za enotni patent⁴ ni del pogojev, ki se s Pogodbama zahtevajo za vzpostavitev okrepljenega sodelovanja. Odobritev za vzpostavitev okrepljenega sodelovanja, ki jo je dal Svet, je zgolj iztočnica za sprejetje drugih zakonodajnih aktov, s katerimi bo torej moralo biti to okrepljeno sodelovanje izvedeno konkretno.

Generalni pravobranilec je poudaril, da se mora sodelovanje uporabiti kot „**zadnje sredstvo**“, če se ugotovi, da Unija kot celota ne more doseči zastavljenih ciljev v razumnem roku. Ni sporno, da Pogodbi ne opredelujeta niti pogoja zadnjega sredstva niti pojma razumnega roka. Meni, da zadnje sredstvo ni nujno ugotovitev zavrnitve zakonodajnega predloga, temveč raje ugotovitev resnične blokade, do katere lahko pride na vseh ravneh zakonodajnega procesa in ki izkazuje nezmožnost sklenitve sporazuma. Okrepljeno sodelovanje bi bilo torej orodje, ki se uporabi kot zadnje sredstvo, če se izkaže, da sporazuma ne bo mogoče doseči z običajnim zakonodajnim postopkom. Generalni pravobranilec meni, da Svet, ki pozna vse okoliščine zakonodajnega procesa, vsebino opravljenih razprav in brezizhodne položaje, še vedno najlažje presoja, ali bi se sčasoma v njem lahko dosegel sporazum. Ima torej široko diskrecijsko pravico za odločanje, ali je okrepljeno sodelovanje vzpostavljeno kot zadnje sredstvo, pri čemer pa ne sme biti mogoče, da Unija kot celota doseže cilje sodelovanja v razumnem roku. Sodišče se mora zato omejiti na to, da prouči, ali je Svet skrbno in nepristransko proučil vse upoštevne okoliščine. Po mnenju generalnega pravobranilca Svet v obravnavanem primeru ni storil očitne napake pri presoji, saj po letih neuspešnih razprav⁵ ni mogel doseči soglasja in sprejeti ukrepa, pri katerem bi sodelovale vse države članice. Generalni pravobranilec zato meni, da tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev pogoja zadnjega sredstva, ni utemeljen.

Generalni pravobranilec je naprej obravnaval trditev v zvezi s **škodovanjem notranjemu trgu ali ekonomski, socialni in teritorialni koheziji, oviranjem trgovine med državami članicami ali povzročanjem diskriminacije** pri njej in **izkrivljanjem konkurence**. Poudaril je, da sklep o odobriti vzpostavitve okrepljenega sodelovanja določa postopkovni okvir, v katerem bodo pozneje sprejeti drugi akti. Sodni nadzor nad sklepom o odobritvi se zato ne sme pomešati z nadzorom pozneje sprejetih sklepov.

Svet je v svojem sklepu sicer omenil to, kar bi lahko bila jezikovna ureditev enotnega patenta, vendar to vprašanje ni odločilni pogoj za veljavnost sklepa o odobritvi okrepljenega sodelovanja. To vprašanje je treba obravnavati pozneje in v ločenem aktu, ki ga države članice udeleženke sprejmejo soglasno. Sodišče bo sodni nadzor nad tem aktom lahko opravilo šele v okviru morebitne poznejše tožbe. Generalni pravobranilec meni, da pri presoji Sveta ne gre za očitno napako. Nasprotno, meni, da bi bil učinek mehanizma za uvedbo enotnega patenta enako varstvo na ozemlju več držav članic in da bi ta z zmanjšanjem obstoječih razlik med temi državami članicami prispeval k vsesplošnemu skladnemu razvoju Unije. Poleg tega bi lahko vsi gospodarski subjekti izkoristili tak patent, ker kraj izvora prijavitelja enotnega patenta ni pomemben za njegovo podelitev.

⁴ Opozoriti je treba, da je Sodišče z mnenjem [1/09](#) z dne 8. marca 2011 odločilo, da osnutek sporazuma o ustanovitvi Sodišča za evropske patente in patente Skupnosti ni združljiv s pravom Evropske unije (glej tudi [sporočilo za medije št. 17/11](#)).

⁵ Komisija je prvi predlog uredbe Sveta o evropskem patentu vložila leta 2000. Leta 2001 je Svet znova začel razpravo in jo nadaljeval do leta 2004, pri tem pa je posebno pozornost posvetil jezikovni ureditvi, vendar soglasja ni dosegel. Leta 2008 se je razprava nadaljevala in vložen je bil revidiran predlog uredbe. Leta 2010 je Komisija sprejela predlog uredbe Sveta o ureditvi prevajanja, vendar zaradi nepremagljivih težav soglasja ni bilo mogoče doseči.

Nazadnje generalni pravobranilec tudi v zvezi z očitano kršitvijo **obveznosti spoštovanja pristojnosti, pravic in obveznosti držav članic, ki ne sodelujejo pri okrepljenem sodelovanju** (jezikovna ureditev naj bi neudeleženo državo članico silila v to, da se odreče prevodu patentnega spisa v svoj jezik, zato da bi imel pravne učinke na njenem ozemlju) meni, da vprašanje te jezikovne ureditve ni odločilni pogoj za veljavnost sklepa o odobritvi okrepljenega sodelovanja.

Generalni pravobranilec je zato Sodišču predlagal, naj zavrne vse tožbene razloge, ki sta jih navedli Španija in Italija, in zato tudi obe tožbi.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je tožba utemeljena, je akt razveljavljen ali razglašen za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki je nastala z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sklepa je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ (+32) 2 2964106.